

Oponentský posudek bakalářské eseje

Klára Matušítková „**Jak zaujmout návštěvníka. Doprovodné programy galerijních institucí**“

FHS UK, Praha 2023

Vedoucí práce: Mgr. Irena Řehořová, Ph.D.

1) Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce

Téma své bakalářské práce si autorka vymezila velmi jasně a jednoznačně, jeho smysl je v popisu a shrnutí galerijních strategií, které spojují propagaci vlastní instituce s naplňováním její zprostředkující a edukační funkce. V rámci tohoto záměru postihuje určitou typologii doprovodných programů, kterou ověřuje na výběru různých subjektů působících jako výtvarné galerie, a to ve škále jednak institucí státních a soukromých, jednak pražských a mimopražských. Autorčinu volbu tématu chápu jako citlivé rozpoznání celkem nedávného posílení zájmu galerijních a muzejních institucí o komunikaci s návštěvníky.

2) Otázka metodičnosti přístupu

Autorka postupuje adekvátně logicky, v první části buduje teoretickou oporu, a to od postizení používané terminologie, přes vymezení povahy galerií, jejich úlohy, ekonomických charakteristik až po reflexi samotného cíle galerijní práce – návštěvníka. Zde také představuje samotné nástroje galerijního působení a jejich činitele, především galerijní pedagogy. Podstatu práce pak tvoří pečlivá kazuistika osmi institucí aktuálně působících jako galerie. Čtyři jsou pražské (Národní galerie Praha, Galerie hlavního města Prahy, Kunstahalle Praha a DOX) a čtyři mimopražské (tři původně krajské instituce – Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie středočeského kraje v Kutné Hoře, jihlavská Oblastní galerie Vysočiny a čtvrtá ostravská galerie Plato). Samozřejmě je na tomto místě legitimní otázka po kritériích výběru, respektive jejich relevance. Tento výběr je jistě hodnotný a podnětný, ale pravděpodobně by spektrum přístupů mohla rozšířit i volba menších galerií, ať už soukromých nebo veřejných, případně působících mimo kulturní centra (např. Galerie Dům Broumov, Galerie Kvalitář v Praze, apod.). Je možné, že jejich zaměření na konkrétní publikum, případně konkurence velkým institucím poněkud modifikuje volbu jejich programů.

3) Hodnota pramenů a poznámkového aparátu

Rozsah použité literatury je pro bakalářskou práci dostačující, tituly se věnují spíše literatuře úzce věnované tématu. Obecnějšími zdroji jsou práce Kesnera a Horáčka, výčet speciálních prací obsahuje i vhodné zahraniční zdroje. V tomto ohledu by možná stálo za pozornost zahrnout i další práce – např. Šárka Brůhová: *Státní galerie České republiky – Průvodce* (Praha, 1998), Kateřina Dytrtová (ed.): *Galerijní animace, obraz a text* (Ústí n. L., FUD UJEP, 2021), případně knihu s velmi blízkým tématem – Petra Šobáňová: *Edukační potenciál muzea* (Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, 2012).

4) Jazyková stránka práce

Oceňuji autorčinu schopnost patřičného odborného vyjadřování, stejně tak je na vysoké úrovni i její jazyková kompetence. Jenom je potřeba odolávat tlakům angličtiny, například při neodůvodněném přebírání psaní velkých písmen (název knihy Františka Ochraný: *Management a Hospodaření Muzeí* ad.). Autorka správně důsledně rozlišuje mezi přímou citací a parafrází, přičemž přímou citaci označuje důsledně uvozovkami.

5 Věcné připomínky

Pro dělení galerií (viz s. 21) by bylo možná příhodnější při použití kritéria zřizovatele rozdělení na galerie **veřejné a soukromé**, protože veřejné galerie nemusí mít zřizovatele „stát“, resp. organizační složky státu, tj. ministerstvo kultury, ale třeba i územní samosprávné celky (magistrát nebo kraj, městský úřad atd.).

Ministerstvo kultury je zřizovatelem z daného seznamu jen Národní galerie Praha (pak by to ještě byla Moravská galerie v Brně a případně Muzeum umění Olomouc). Územní samosprávné celky jako zřizovatele mají Galerie hlavního města Prahy (Magistrát hlavního města Prahy), Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě (Kraj vysočina), Galerie moderního umění v Hradci Králové (Královéhradecký kraj), Galerie Středočeského kraje (Středočeský kraj).

Vytvořená, respektive v zásadě převzatá typologie programů je jistě přijatelná, užitečné je postižení teoretické a praktické složky. Jistě je v tradici Komenského velmi účinné propojení aktivní, zážitkové účasti a připojovaných informací. Poněkud nesystémový mi ovšem v daném kontextu připadá odkaz ke „členství“, což je jen marketinkový nástroj, kterým lze obrátit zájem ke galerijním programům, nikoliv program samotný.

6) Závěrečné hodnocení

Text svým rozsahem naplňuje požadavky na bakalářskou práci, práce je dostatečně teoreticky založena a zpracovává samostatně hodnotný vnější materiál. Jazykově a formálně je práce nadprůměrná, samozřejmě vlastní téma nabízí možnost dalšího pečlivého rozšíření.

Práce rozhodně splňuje požadavky na zpracování kvalifikační práce v tomto stupni, doporučuji ji k obhajobě, moje hodnocení je „výborně“, tedy „1“.

Aleš Svoboda, oponent, 4. 6. 2023